Dia del Malalt. Hospitalitat de Lourdes.

Catedral de Tarragona, 18 de febrer de 2024

Molt estimat Poble sant de Déu. Molt estimat President, amics, col·laboradors i membres de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Tarragona. Molt estimat delegat diocesà de Pastoral de la Salut i de les persones amb necessitats especials. Estimats mossens. Estimada Coral. Estimats tots.

El Dimecres passat donàvem inici a aquest temps de Quaresma amb l'objectiu d'afinar més els nostres sentits interiors a través de la pregària íntima, de l'almoina desinteressada i de la sobrietat en l'ús de les coses que tenim. Se'ns convidava a emprendre aquest camí sota el lema de la reconciliació amb Déu que derivava després en una relació més cordial amb els altres i en una acceptació més valenta i positiva de les amargors i tristeses de la vida, buscant la fortalesa en Déu.

Era tot un programa de vida, a redós de l'almoina, la pregària i el dejuni, les tres pràctiques tradicionals d'aquest temps de Quaresma. Un programa de vida que altres creients ja han dut a terme. I no només els sants reconeguts oficialment, sinó també persones que conviuen amb nosaltres i que són un model de llibertat, de coratge, d'entrega i d'alegria enmig de les vicissituds de la vida. En elles hi endevinem la fortalesa de Déu. Doncs bé, allò que Déu ha fet en aquestes persones també desitja fer-ho en nosaltres.

L'Evangeli d'aquest primer diumenge de Quaresma ens mostra Jesucrist endinsant-se en el desert, romanent-hi quaranta dies i vivint una experiència radical i apassionant d'entrega a l'obra de Déu. De fet, tots els grans personatges de l'Antic i del Nou Testament, han fet l'experiència de la soledat, del desert, on han trobat la seva pròpia identitat, la seva missió i la força per ser fidels al Senyor i a ells mateixos. En canvi, els homes i dones contemporanis fugen del desert, els espanta la soledat i l'absència de sons i d'estímuls visuals. La tecnologia actual ens aporta tanta informació i tanta visualització d'esdeveniments que romanem incapaços d'assimilar-la, privant-nos de pensar per nosaltres mateixos.

Vaig sentir en certa ocasió, per boca d'un professor de l'Escola Superior d'Administració i Direcció d'Empreses (ESADE), que la recerca d'informació abans de l'era digital s'assemblava a un beduí del desert, perquè costava molt de trobar i els mitjans eren escassos; ara, en canvi, s'assembla més a una jungla perquè, de tanta que n'hi ha, es fa difícil saber quina s'ha d'escollir. La pregunta és: estem realment més ben informats per aquest allau d'informacions o més aviat aquest allau ens empobreix?

Alguns pensaven equivocadament que la digitalització democratitzava el coneixement, quan allò que provoca realment és donar poder a la banalitat i, a més, fer riques les elits. Els millors cervells de la nostra generació ens fan llegir continguts escombraria per impuls, i això ens esclavitza. És com si ens regalessin un GPS, però decidissin per on hem anar. Una cosa semblant és el que fa la indústria de l'atenció: potenciar l'oferta de continguts temptadors a través de la pantalla a tot arreu i a tota hora. Consultem el mòbil de la mateixa manera que l'obès ingereix menjar porqueria: sense assaborir la lectura, l'escriptura o la reflexió. La paradoxa és que com més apetitoses són les escombraries que deglutim, menys ens alimentem; com més atenció posem en «continguts brossa» digital, menys ens assabentem del que passa realment i menys relacions de debò tenim.

¿És possible combatre aquesta degradació que ens ofereix la tecnologia, malgrat que aquesta esdevingui, al mateix temps, tan necessària? Com eludir aquesta temptació constant de les xarxes? Per fer-ho cal saber aïllar-se

de la jungla i tornar al desert. No pas al desert físic, sinó al desert metafòric. El desert és la metàfora del lloc on no hi ha cap distracció i on ens podem concentrar en allò essencial. Com hem dit, és una figura recurrent a la Bíblia que durant aquest temps de Quaresma se'ns fa més present. És el lloc on Jesús fou temptat i va trobar la força per resistir a les temptacions. Tota temptació és una seducció que amaga un engany. Es tracta de desemmascarar l'engany i no deixar-se seduir per la temptació. Això és el que feu Jesús quan el temptador li oferia falsos messianismes. Totes aquestes seduccions es presenten com una vida plena i autèntica, però en realitat no són res més que falses promeses buides de contingut.

La Quaresma ens ajuda a descobrir la nostra radical pobresa, ens ajuda a descobrir que Déu és més gran que nosaltres mateixos i que, sense ell, poc o res no podem fer. «L'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu», hem resat i cantat en el vers abans de l'Evangeli. En la Quaresma se'ns convida a prescindir de les coses innecessàries, a buscar el que alimenta realment el nostre ésser i el que veritablement millora als nostres germans. D'aquí que en la Quaresma se'ns convidi a practicar l'almoina, la pregària i el dejuni, com recordàvem dimecres passat, Dimecres de Cendra. *«El dejuni, la pregària i l'almoina*, tal com els presenta Jesús en la seva predicació, són les condicions i l'expressió de la nostra conversió». Perquè, «la via de la pobresa i de la privació (*el dejuni*), la mirada i els gestos d'amor vers l'home ferit (*l'almoina*) i el diàleg filial amb el Pare (*la pregària*) ens permeten encarnar una fe sincera, una esperança viva i una caritat operant».[1]

Som invitats a dejunar, a prescindir de multitud de coses que ens acompanyen; entre altres coses, de dejunar de les nostres eines digitals, dedicant aquest temps al diàleg amb Déu, a la lectura d'algun llibre religiós, a la lectura de la Paraula de Déu, al diàleg familiar. I som, també, invitats a practicar l'almoina ajudant els pobres. L'almoina quaresmal és un signe preciós de compromís amb els més necessitats d'aquí, de casa nostra, i els d'allà, d'enllà dels mars, els del Tercer Món.

La Quaresma és lloc privilegiat per conèixer el cor de Déu. En el desert de l'Horeb, en el so d'un aire suau, el profeta Elies «va veure» la resplendor de la glòria de Déu (1Re 19,12). El desert, la Quaresma, ens permeten d'escoltar la veu de Déu. Així ho expressa el profeta Osees quan diu: «La conduiré al desert i li parlaré amorosament» (Os 2,16). I així ho expressava també sant Joan de la Creu, quan escrivia: «¿Com és que no sents o veus Déu en la teva ànima? Perquè és amagat. T'has d'amagar tu i el trobaràs en el teu amagatall». Allunyar-se del soroll i estar atent a Déu, que s'acosta i ens duu la pau i la vida, és la millor manera de viure el temps de gràcia que és la Quaresma.

La Quaresma és també temps per descobrir el valor de l'hospitalitat, de la caritat envers els germans. De la trobada amb Déu, en neix la llum per descobrir-lo i servir-lo en aquells amb qui s'ha volgut identificar: «Tot allò que fèieu a cadascun d'aquests germans meus, per petit que fos, m'ho fèieu a mi» (Mt 25,40). L'almoina s'entén com a «obertura als altres». «*La caritat s'alegra de veure que l'altre creix»*, afirma el papa Francesc.[2] «Per aquest motiu, pateix quan l'altre està angoixat: sol, malalt, sense llar, menyspreat, en situació de necessitat… La caritat és l'impuls del cor que ens fa sortir de nosaltres mateixos i que suscita el vincle de la cooperació i de la comunió».

Molt estimats i estimades. Avui, en aquesta Jornada del malalt i en motiu de la Festa de la nostra Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes, mirem de tenir aquestes actituds. Precisament, el papa Francesc, en la Jornada del Malalt d'enguany, en afirma que «la primera cura que necessitem en la malaltia és la proximitat plena de compassió i de tendresa. Per això, cuidar els malalts vol dir, en primer lloc, tenir cura de les seves relacions, de totes les seves relacions: amb Déu, amb els altres —familiars, amics, agents sanitaris—, amb la creació, amb ells mateixos. És possible? Sí, és possible, i tots estem cridats a «treballar dur» perquè això passi. Fixem-nos en la imatge del bon samarità (cf. Lc 10,25-37), en la seva capacitat per alentir el pas i fer-se proïsme, en la tendresa amb què alleuja les ferides del seu germà que pateix».

Per tant, *viure una Quaresma de caritat* vol dir tenir cura dels qui es troben en condicions de patiment, abando-

1 . Francesc, Missatge per a la Quaresma 2021.

2 . Ibíd.

nament, malaltia o angoixa per a qualsevol causa. D'aquí que l'almoina quaresmal serà bo que l'entenguem com a ajuda desinteressada als més necessitats —propers i llunyans—, i també com a caritat, amabilitat, perdó i ajuda als que conviuen amb nosaltres, començant per la pròpia família o comunitat i continuant, per exemple, en la nostra col·laboració amb l'Hospitalitat de Lourdes. I això, sense passar factura.

Aquí hi ha els tres caps de la corda que ens ajudaran a endinsar-nos en el misteri de la pasqua: la pregària, el dejuni i la caritat. Tant de bo que escoltéssim la veu del Senyor i, com resàvem en el Salm de la missa d'avui, aprenguéssim «els seus camins». Que ell, tal com hem demanat avui en l'oració inicial de la missa, ens concedeixi de «conèixer més i més el misteri de Crist, per a viure'l d'acord amb les seves exigències», misteri que celebrem en cada Eucaristia. Ara i aquí, germans, Jesucrist és present, el Senyor és aquí i ens crida a tornar a ell, a tornar a Déu, i ens convida a la seva taula, a participar del seu amor crucificat i ressuscitat. Amén.